

مقدمه:

زمین لرزه بم، (با شدت ۶٫۶ ریشتر در ۵ دی ۱۳۸۲) حدود ۲۶،۲۷۱ جانباخته، ۳۰ هزار مجروح و بیش از صد هزار نفر بی‌خانمان بجا گذاشت (Mehr News Agency 2016). ثانیاً، اختلال روانی (نشانگان افسردگی، اضطراب، استرس، پس آسیمی و خشم) در شهر بم بیش از شهرهای دیگر بود (Mohammadi et al. 2010) و ضرورت مداخلات کارشناسان مورد تأکید است (Fakoore et al., 2006). ثالثاً، بیش از ۲۳ درصد کل کشور، نشانه‌هایی از اختلال روانی دارند؛ مشخصاً ۱۲ درصد مردان و ۱۶ درصد زنان کشور مبتلا به افسردگی اند (Ayazi, Deputy Health Minister of Iran Health and Medical Education, 2016). به این اعتبار، شناخت وضعیت مؤلفه های شهر شاد و ادراک و احساس رضایت شهروندان، فی‌نفسه وظیفه برنامه‌ریزان شهری و شهرسازان است. در سال ۲۰۱۸ حدود ۵۵ درصد جمعیت جهان شهری هستند و در سال ۲۰۵۰ به ۶۶ درصد خواهد رسید (United Nations Office for Economic and Social Affairs, 2018) ضمناً در سال ۱۳۹۵ حدود ۷۵ درصد جمعیت ایران شهرنشین بوده است (Iran Statistics Center, 2016). بر اساس پژوهش‌های انجام شده به لحاظ سطح شادی ایران در بین ۹۷ کشور، در رتبه پنجاه و هشتم است (Waziri et al., 2015: 20). شادی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل سلامت روانی، از بنیادی‌ترین مفاهیم مطرح شده در روانشناسی مثبت‌گرا هست. شادی یک ضرورت است که زندگی معنا می‌یابد و عواطف منفی مثل ناکامی و ناامیدی را از بین می‌برد (Rezaei et al., 2016: 3-2). مازلو، مؤلفه اصلی انسان‌هایی را که در راستای خود شکوفایی خود تلاش می‌کنند، احساس شادی آنان می‌داند (Khoshfar et al., 2013: 51). از مشکلات اساسی کنونی شهرها، خالی شدن روح زندگی در فضاهای شهری است؛ لذا تأمین نشاط و شادی یکی از دغدغه‌های اصلی مدیریت شهری است (mogharabi foroutan, 2013). در راستای مستند نمودن مشکلات روان‌شناختی ناشی از مصیبت زلزله در شهر بم، موارد ذیل قابل طرح است.

نشانگان اختلال استرس پس از سانحه در نوجوانان زلزله‌زده ۱۱ تا ۱۶ ساله شهر بم با نوجوانان نرمال تهران، مورد تحلیل مقایسه‌ای واقع و تایید گردید (Mohammadi et al., 2010). عدم توجه به مقتضیات شهروندان، بعد از گذشت ۴۸ سال از بازسازی شهر فردوس پس از زلزله سال ۱۳۴۷ توسط (shadifar and fallah 2017: 72) مطالعه و مشخص گردیده که، در مناطق دولتی‌ساز، علیرغم توجه بیشتر به مقاومت و کارایی شهر و مسکن، در عوض به سنت‌ها و نیازهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ساکنین کمتر توجه شده است. اوقات فراغت و شادی شهروندان بسیار مهم است. وانگهی (Rad goodarzi et al. (2004: 37) معتقدند حتی توجه به نیاز معنادار نیز اهمیت دارد؛ عواقب ناگوار عدم رسیدگی به مشکلات آنها پس از بحران می‌تواند سبب تغییر نوع مواد و روش مصرف به اشکال پرخطر و مصیبت‌زا باشد. تحلیل شدت افسردگی دانش‌آموزان متوسطه شهر بم نشان داد که ۱/۳ درصد دانش‌آموزان متوسطه بم، دارای افسردگی شدید، ۲۳٪ دارای افسردگی متوسط و ۵۰٪ دارای افسردگی خفیف بوده‌اند (Anwari, 2009: 4). (Ayvazi et al (2017: 55) به تحلیل مقایسه‌ای اختلال استرس پس از سانحه، ۱۸ ماه بعد از زلزله بم، در دو شهر بم و کرمان پرداخته‌اند نتایج نشان داد، میزان شیوع اختلال استرس پس از سانحه، در شهر بم حدود ۵۹٪ (متوسط و شدید)، و در شهر کرمان حدود ۳۵٪ (متوسط و شدید) بوده است؛ این نسبت در سایر کشورها پس از اتفاقات مشابه حدود ۱۸ تا ۲۸٪ ثبت شده که احتمالاً به دلیل تفاوت‌های اجتماعی و فرهنگی است. هدف پژوهش، معطوف چند جنبه است، اولاً ارزیابی میزان احساس شادی و یا دلمردگی شهروندان بم. ثانیاً سنجش مؤلفه‌های شهر شاد از دید شهروندان. ثالثاً تبیین معنی‌داری رابطه میان مؤلفه‌های شهر شاد و احساس رضایت شهروندان از زندگی، این پژوهش دارای سه فرضیه اصلی است:

(الف) شهر بم به دلیل مصیبت عظیم با دلمردگی، یاس و فقدان احساس شادی مواجه است.

(ب) شهروندان از وضعیت مؤلفه‌های شهرشاد در بم رضایت ندارند.

(ج) میان وضعیت مؤلفه‌های شهر شاد، و رضایت شهروندان از زندگی فردی و محیط زندگی ارتباطی معنی‌داری وجود دارد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش:

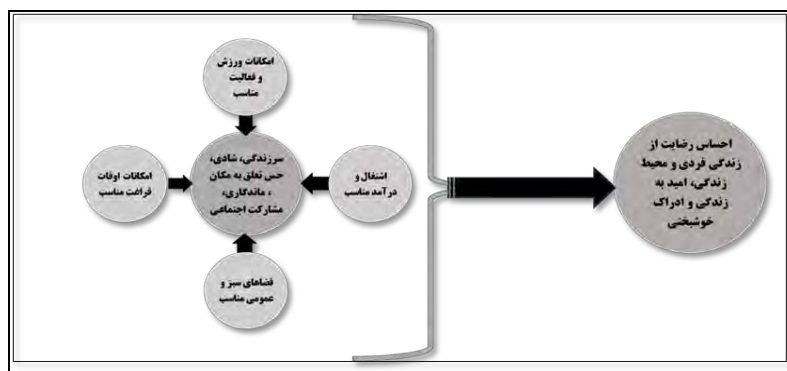
شادی در لغت به معنی: شادمانی، خوشحالی، بهج، استیهاج، بشاشت، مسرت، نشاط، طرب، ارتیاح، وجد، انبساط، سرور، فرح و سراء آمده است (Siphori and Falahati, 2011: 87). شادی یک حالت روانی است که پس از برآورده شدن امیال انسانی ایجاد می‌شود. (Khalili et al., 2013: 5). اینکه آیا شادی را می‌توان و یا اصولاً باید، اندازه‌گیری نمود، یا روش اندازه‌گیری و شاخص‌های آن چیست چالش‌برانگیز است (Dolan, et al, 2007). شاخص «LHPLE» یا «از دست دادن امید به زندگی» شاخص ارزشمندی است؛ که پس از فاجعه فوکوشیما ژاپن مطرح گردید (muracami et al, 2017). رابطه معکوس معنی‌داری میان میزان جمعیت شهرهای چند صد هزار

1. (loss of happy life expectancy)

نفری و شادی شهروندان در آمریکا (Okulicz-Kozaryn, 2017) و نیز چین (Chen, et al, 2015) دیده می‌شود. بی‌تردید مباحث مربوطه به عوامل تعیین‌کننده شادی و رفاه‌ذهنی به سرعت در حال رشد است. پژوهش در زمینه امکان وجود ارتباط میان سعادت ذهنی و محیط جغرافیایی، و روابط متقابل این دو رو به گسترش است (Ballas, 2013: 44). سنجش‌های ذهنی رفاه و خوشبختی، معطوف به حوزه نو ظهوری به نام «شادی» است. همچنین اهمیت عوامل جغرافیایی، اجتماعی، اقتصادی مرتبط با کیفیت زندگی، رفاه و خوشبختی، آشکار است؛ (Ballas & Dorling, 2013: 89). اینکه شادی بر شاخص امید به زندگی مؤثر می‌باشد؛ مبحثی پابرجا هست (Frey, 2011) (Liu et al., 2016) علوم تجربی و طبیعی، به رفاه و طبقه بندی آن در دسته‌های مختلف، و میزان ارضای نیازهای روانی خاص افراد می‌پردازند (Layard, 2010: 7). علیرغم نقد بحث ارتباط متقابل میان ادراکات ذهنی افراد و ویژگی‌های فیزیولوژیک آنها؛ شواهد قوی نیز در تأیید صحت آن توسط متخصصان علوم اعصاب، ارائه شده است (Davidson et al: 2000: 6). بالاس در خصوص ارتباط سطح درآمد و سطح شادی افراد، اعتقاد دارد؛ که میزان درآمد افراد سطح شادی‌شان را تعیین نمی‌کند، بلکه اساساً این نابرابری افراد جامعه است؛ که بر میزان شادی افراد اثرگذار است (Ballas, et al, 2007: 23). اکثر ما دوست داریم، تقریباً مشابه دوستان یا همسایگان مان، و یا حتی بهتر زندگی کنیم (Layard, 2005: 43). در شرایط جاری بعضی مکان‌ها برای زندگی و کار جذاب تر و به عکس، فقدان دو مجموعه امکانات طبیعی و امکانات اجتماعی باعث عدم جذابیت می‌باشد (Mulligan and Carruthers, 2011: 107). میزان رضایت شهروندان از زندگی، با میزان دسترسی‌شان به فضای سبز رابطه مثبت دارد و با وجود اراضی رها شده و پسماند رابطه منفی دارد (Krekel et al, 2017)، بابائی و خوئی‌نژاد (۱۳۸۹) در تحقیقی میزان نشاط و شادابی در مشهد انجام و نتیجه گرفتند؛ این شاخص پایین‌تر از حد انتظار است.

(Shamsoddini and Nassibi (2019: 93) تأثیر چیدمان مبلمان شهری را بر شادابی و سرزندگی فضاهای شهری تحلیل و یافته‌ها در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ ارتباط این دو متغیر را تأیید نمود. ارتباط پارک شهری با افزایش حس سرزندگی، توسط Moradian et al (2019: 123) آزمون و طبق نتایج ضریب همبستگی پیرسون، ۰/۴۹ ارتباط داشت (در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰). Qasemi and Nouri (2016: 169)، به شناسایی مؤلفه‌های ذهنی کیفیت زندگی ساکنان شهر جدید هشتگرد پرداخته و دریافتند؛ شش مؤلفه دسترسی به خدمات محله‌ای، زیست‌محیطی، حس تعلق، تسهیلات مسکن، خوانایی و امنیت در مجموع ۵۶/۸۳ درصد از واریانس متغیر وابسته یعنی کیفیت زندگی در بعد ذهنی را تبیین می‌کنند (Zare and Lotfi (2017: 109) ارتباط رنگ در شهر را با تنوع و سرزندگی در فضاهای شهری مورد بازکاوی قرار داده و دریافتند که عامل رنگ بر نحوه ادراک فرد از هر ساکنس مناظر شهری و هارمونی‌های رنگی متفاوت، در یک ترکیب مناسب می‌توانند؛ به دریافت خوشایندی از فضا منجر شود (Ghanei et al. (2017: 16). کیفیت زندگی در محلات شهری (محله قلعه شهر بافق) را تحلیل و نتیجه گرفتند؛ مؤلفه کالبدی بیشترین تأثیر را در کاهش سطح کیفیت زندگی محله دارد. (Erzaghi et al. (1998: 179) اثرات فضاهای سبز مجتمع‌های مسکونی بر میزان پایداری سبک زندگی ساکنان مناطق ۱ و ۶ شهر شیراز را تحلیل و یافته‌ها نشان داد؛ داشتن و استفاده بیشتر ساکنین از این فضای سبز، تلویزیون و اینترنت برای تفریح را محدود و ساعات خواب را منظم‌تر، و سبک زندگی را پایدارتر می‌نماید.

(Alizadeh Aghdam et al. (۲۰۱۲) رابطه شادی و احساس امنیت را در میان دانشجویان دانشگاه آزاد تبریز تحلیل نمودند؛ نتایج نشان داد که ابعاد امنیت مالی، شغلی و عاطفی رابطه معنی‌داری با شادی دانشجویان داشته است. ضامنی (۱۳۹۴) به نقش طراحی شهری در ایجاد شهر شاد نمونه موردی پارک حاشیه‌ای چمران شیراز، پرداخته و مؤلفه‌های تأثیرگذار در ایجاد شهرشاد را ارائه نمود. شاخص‌های تعیین‌کننده مفهوم شادی در طراحی پاتوق‌های شهری، توسط وزیری و همکاران (۱۳۹۴) تحلیل و اهمیت نقش پاتوق‌ها به عنوان یک فضای جمعی در افزایش ابعاد عاطفی و شناختی ساکنین و در نتیجه افزایش شادی‌شان تأکید گردید. (Rezaei et al. (2016) پیاده راه، را عاملی برای ایجاد شهر شاد، و سرزندگی، ایستایی، پویایی، نفوذپذیری، انعطاف، ایمنی، گذراندن اوقات فراغت و سلامت جسمی و روحی می‌دانند. در ژاپن پس از فاجعه سونامی ۲۰۱۱، با یک سوال ساده «آیا دیروز احساس شادمانی کردید؟» شاخص مهم "از دست دادن امید به زندگی شاد" (LHpLE) مطالعه شد؛ (Murakami, 2018). پژوهش دیگری در ژاپن احساس ناخوشایند ناامیدی و دلمردگی را در ۳۰ روز گذشته ارزیابی نمود (Oe et al., 2016) و (Suzuki, et al 2015).

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

مواد و روش تحقیق:

این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از نظر روش تحقیق: «توصیفی-تحلیلی» ضمناً روش گردآوری داده ها پیمایشی است. جامعه هدف شهروندان ۱۵ ساله و بیشتر شهر بم و حجم نمونه: ۳۳۰ واحد می باشد. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه بسته محقق ساخته است که مشخصاً دربرگیرنده پنج بخش، شامل: الف) ویژگی های عمومی، ب) وضعیت دسترسی به انواع فضاهای سبز عمومی، ج) امکانات تاسیسات و تجهیزات ورزش و تحرک، د) امکانات اوقات فراغت و میزان استفاده آنها، ه) احساس رضایت از زندگی فردی و نیز محیط زندگی هست. بر اساس مولفه های چهارگانه شهر شاد، گویه های دهگانه مناسب با پاسخهای ۵ گزینه ای طیف لیکرت تنظیم گردید. روش آمارگیری: روش نمونه گیری تصادفی ساده بود؛ اعتبار ابزار تحقیق با استفاده از نظرات متخصصان و پرسشنامه پایلوت تامین شد و پایایی بر مبنای آلفای کرونباخ (۷۵ تا ۹۲ درصد) محاسبه و مورد تأیید واقع گردید. در آزمون فرضیه ها، با توجه به مقیاس متغیرها از آزمون T تک گروهی، آزمون T دو گروهی مستقل، آنالیز واریانس ($Anova$)، آزمون کای دو (χ^2)، تحلیل با جدول متقاطع ($crosstabs$) و تست لوین ($Levin$) (برای تعیین نوع واریانس در آزمون T دو گروهی مستقل) استفاده گردید.

قلمرو مکانی تحقیق شهر ۱۵۰۰۰۰ نفری بم محدوده مطالعاتی تحقیق هست. شهری تاریخی که در فاصله ۲۰۰ کیلومتری شهر کرمان می باشد (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵). دارای بیش از ۳۰ محله شهری عرفی-تاریخی، ۶ ناحیه و دو منطقه شهری می باشد (طرح جامع شهر بم، ۱۳۹۶). علت انتخاب شهر بم، پیامدهای مصیبت بزرگ زلزله سال ۸۲ هست؛ که ۶۰ هزار نفر جانباخته و مجروح به جا گذاشت. این ماجرا پیامدهای کالبدی و فضائی و نیز به صورت عمیق و ماندگارتر تبعات روحی و روانی داشته؛ که بخشی از آنها ریشه در کمبود مؤلفه های اصلی شهر شاد دارد.

بحث و یافته های تحقیق:

یافته های توصیفی پژوهش: به دلیل مقتضیات پژوهش یک سوم نمونه ها زن و حدود دوسوم آنها مرد بوده اند. از کل پاسخگویان حدود ۴۳ درصد در گروه سنی ۱۵ تا ۳۰ ساله و حدود ۴۲ درصد در گروه سنی ۳۱ تا ۴۵ سال بوده اند. از نظر اشتغال بالغ بر حدود ۵۰ درصد در مشاغل آزاد، ۳۰ درصد در مشاغل دولتی، ۹ درصد محصل و ۸ درصد خانه دار بوده اند به لحاظ قشریندی اجتماعی به اظهار خود نمونه ها، معادل ۴۰ درصد طبقه کم درآمد؛ ۴۷ درصد طبقه متوسط و ۲ درصد نمونه ها گفته اند که در طبقه بالای درآمدی جامعه قرار دارند. همچنین، ۲۴ درصد نمونه ها تحصیلات ابتدائی و راهنمایی، ۳۶ درصد دیپلم، ۳۵ درصد کاردانی و کارشناسی و ۴ درصد مدرک بالاتر داشته اند.

جدول ۱- مشخصات عمومی جامعه آماری پژوهش

سن	تعداد	درصد	تحصیلات	تعداد	درصد	نوع شغل	تعداد	درصد
۱۵-۳۰	۱۴۲	۴۳	بیسواد	۲	۰/۶	دولتی	۹۵	۲۸/۸
۳۱-۴۵	۱۴۰	۴۲/۴	ابتدائی-راهنمایی	۸۰	۲۴/۲	محصل	۲۹	۸/۸
			دیپلم	۱۱۹	۳۶/۱			
۴۶-۶۰	۴۸	۱۴/۵	کاردانی- کارشناسی	۱۱۶	۳۵/۲	خانه دار	۲۵	۷/۶
			کارشناسی ارشد بالاتر	۱۳	۳/۹	بیکار	۹	۲/۷
						سایر	۹	۲/۷

ماخذ: مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

بر مبنای مسئله تحقیق، هدف تحقیق، و به ویژه فرضیه‌های تحقیق، تجزیه و تحلیل پیوندهای میان متغیرها و سطح معنی‌داری این روابط استخراج گردید. این تحقیق دارای ۳ فرضیه اصلی به شرح زیر می‌باشد. آزمون فرضیه اول: شهروندان بم، با کمبود و کاستی معنی‌دار احساس شادی و سرزندگی مواجه هستند. با توجه به نتایج آزمون فرضیه با مدل T تک نمونه‌ای (جدول ۲)، میانگین احساس شادی شهروندان ۲ هست و از میانگین تعریف شده (۳) در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ کمتر است. لذا فرضیه اول تأیید گردید.

جدول ۲ - نتایج آزمون فرضیه «پایین بودن میزان شادی و سرزندگی شهروندان بم»، با مدل T تک نمونه

متوسط خطای معیار		One-Sample T Test		متوسط خطای معیار		
		تعداد	میانگین			
۰/۰۵۱۱		۳۳۰	۲/۱۴۳	۰/۹۳		
Test Value = 3						
فاصله اطمینان ۹۵٪ اختلاف		درجه آزادی	سطح معنی داری دو طرفه	اختلاف میانگین	اختلاف	
					پایین تر	
۰/۷۵۷		۳۲۹	۰/۰۰۰	-۰/۸۵۸	۰/۹۵۸	
۱۶/۷۵۸ -						

ماخذ: یافته‌های مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

آزمون فرضیه اصلی دوم: شهر بم با کمبود معنی‌دار در زمینه مؤلفه‌های چهارگانه شهرشاد، مواجه است. برای آزمون این فرضیه، میزان رضایت شهروندان از وضعیت مؤلفه‌های شهرشاد با ۴ مؤلفه آزمون گردید. نتایج مندرج در جدول ۲ نشان می‌دهد که فرضیه دوم تأیید گردید و شهروندان از جهت مؤلفه‌های چهارگانه با کمبود و کاستی مواجه اند.

جدول ۳ - نتایج آزمون فرضیه «کمبود و کاستی معنی‌دار مؤلفه‌های شهرشاد» با مدل تی تک نمونه (One sample T test)

ضریب اطمینان ۹۵ درصد		اختلاف میانگین	سطح معنی داری	T	انحراف معیار	میانگین	شاخص
حد بالا	حد پایین						---
۳/۰۲	۲/۹۰	۲/۹۶	۰/۰۰۰	۱۰۳/۱۶	۰/۵۲۲	۲/۹۶	دسترسی و استفاده از فضای سبز
۲/۶۱	۲/۴۷	۲/۵۴	۰/۰۰۰	۷۵/۸۴	۰/۶۰۹	۲/۵۴	ورزش و بازی، تحرک و فعالیت بدنی
۲/۸۲	۲/۶۹	۲/۷۸	۰/۰۰۰	۷۸/۶۲	۰/۶۲۹	۲/۷۸	اوقات فراغت و نحوه گذران آن
۲/۶۹	۲/۵۳	۲/۶۱	۰/۰۰۰	۶۲/۰۶	۰/۷۶۵	۲/۶۱	رضایت فردی از زندگی و محیط

ماخذ: یافته‌های مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

الف- میزان رضایت شهروندان از دسترسی به فضاهای سبز عمومی پایین است. با توجه به جدول (۲) این شاخص با میانگین (۲/۹۶) در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ پایینتر از متوسط (۳) می‌باشد و لذا فرضیه صفر رد شد.
 ب - میزان رضایت شهروندان بم از امکانات ورزش، تحرک و فعالیت، پایین است؛ میانگین میزان رضایت شهروندان از مؤلفه فوق (جدول ۲) معادل ۲/۵ و کمتر از متوسط (۳) است. لذا فرضیه صفر در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ رد شد.
 ج - میزان رضایت شهروندان از مؤلفه امکانات گذران اوقات فراغت پایین است. (جدول ۲)، میانگین رضایت شهروندان از وضعیت این مؤلفه ۲/۷۸ است که با سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ پایینتر از متوسط (۳) می‌باشد. لذا فرضیه صفر رد شد.
 د - میزان رضایت شهروندان بم از شاخص وضعیت زندگی فردی و محیط زندگی پایین است: نتایج آزمون نشان می‌دهد، میانگین میزان رضایت شهروندان بم از مؤلفه کلی میزان رضایت از وضعیت فردی و محیط زندگی معادل (۲/۶۱) هست. (جدول ۲) لذا با سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ پایینتر از متوسط (۳) می‌باشد؛ فرضیه صفر رد شد.

آزمون فرضیه اصلی سوم: میان شاخص شادی و سرزندگی شهروندان بم، با وضعیت مؤلفه‌های شهرشاد در بم ارتباط معنی‌داری وجود دارد. بدیهی است، برای آزمون این فرضیه باید رابطه شاخص شادی و سرزندگی شهروندان، با چهار مؤلفه اصلی به شرح زیر آزمون گردد:
 الف- میان احساس شادی و سرزندگی شهروندان با وضعیت دسترسی و استفاده آنها از فضای سبز، ارتباطی معنی‌دار می‌باشد. با توجه به نتایج آزمون با مدل تحلیل واریانس (جدول ۴) این فرضیه در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۱ تأیید شد. ضمناً ۶۷٪ پاسخگویان اعلام نموده‌اند، میزان شادی و سرزندگی‌شان کم تا خیلی کم است. همچنین ۸۲٪ همین افراد گفته‌اند، رضایت‌شان از وضعیت فضای سبز عمومی، کم تا خیلی کم است. (جدول ۵).

جدول ۴- آزمون ارتباط شاخص احساس شادی شهروندان با مولفه کلی رضایت از فضای سبز با روش آنالیز واریانس

ANOVA	مجموع مربعات	درجه آزادی	Mean Square	F	سطح معنی داری
میان گروه ها	۱۴	۳	۴	۵	۰/۰۰۱
داخل گروه ها	۲۴۹	۳۲۶	۰/۰۰۰		
کل	۲۸۴	۳۲۹			

ماخذ: یافته‌های مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

جدول ۵- ارتباط میزان احساس شادی و سرزندگی با مولفه کلی رضایت از فضای سبز

			میزان احساس شادی و سرزندگی شهروندان				کل
			خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	
مولفه کلی میزان رضایت از فضای سبز	کم	تعداد	۱۷	۱۷	۵	۲	۴۱
		درصد	۴۱	۴۱	۱۲	۴	۱۰۰
	متوسط	تعداد	۶۶	۱۰۵	۵۷	۱۹	۲۴۸
		درصد	۲۶	۴۲	۲۲	۷	۱۰۰
	زیاد	تعداد	۵	۱۴	۱۴	۶	۴۰
		درصد	۱۲	۳۵	۳۵	۱۵	۱۰۰
کل	تعداد	۸۹	۱۳۶	۷۶	۲۷	۳۳۰	
	درصد	۲۶	۴۱	۲۳	۸	۱۰۰	

ماخذ: یافته‌های مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

ب - میزان احساس شادی و سرزندگی شهروندان هم با میزان دسترسی و استفاده آنها از امکانات ورزشی، تحرک و فعالیت دارای ارتباطی معنی دار می‌باشد. این ارتباط با مدل کای دو آزمون و طبق جدول ۶ با سطح معنی داری ۰/۰۰۰ تأیید گردید. در تأیید این نتیجه، (جدول شماره ۷) معادل ۵۴٪ کل نمونه‌ها گفته‌اند، از امکانات ورزشی و تحرک رضایت ندارند؛ همچنین ۶۰ تا ۸۰ درصد همین افراد گفته‌اند، میزان شادی و سرزندگی‌شان خیلی کم تا کم هست. طبق نتایج آزمون در جدول ۶ و جدول ۷ این فرضیه فرعی یعنی ارتباط میزان شادی و امکانات ورزشی تأیید گردید

ج - میزان احساس شادی و سرزندگی

جدول ۶- آزمون ارتباط شاخص احساس شادی و سرزندگی، با مولفه امکانات ورزشی با روش کای دو

	مولفه کلی وجود امکانات ورزشی و استفاده از آنها	شاخص احساس شادی و سرزندگی
کای دو	۳۴۷	۱۶۸
درجه آزادی	۳	۴
سطح معنی داری.	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

ماخذ: یافته‌های مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

جدول ۷- ارتباط شاخص احساس شادی و سرزندگی با مولفه کلی وجود امکانات ورزشی و استفاده از آنها

			مولفه کلی رضایت شهروندان از امکانات ورزشی و استفاده از آنها				کل
			خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	
میزان احساس شادی و سرزندگی	خیلی کم	تعداد	۴	۶۸	۱۷	۰	۸۹
		درصد	۴	۷۶	۱۹	۰	۱۰۰
	کم	تعداد	۱	۷۹	۵۵	۱	۱۳۶
		درصد	۰	۵۸/۱	۴۰	۰	۱۰۰
	متوسط	تعداد	۰	۲۴	۳۸	۱۴	۷۶
		درصد	۰	۳۱	۵۰	۱۸	۱۰۰
	زیاد	تعداد	۰	۵	۱۶	۶	۲۷
		درصد	۰	۱۸	۵۹	۲۲	۱۰۰
	خیلی زیاد	تعداد	۰	۰	۱	۱	۲
		درصد	۰	۰	۵۰	۵۰	۱۰۰
	جمع	تعداد	۵	۱۷۶	۱۲۷	۲۲	۳۳۰
		درصد	۱	۵۳	۳۸	۶	۱۰۰

شهروندان هم با میزان دسترسی و استفاده از امکانات اوقات فراغت دارای ارتباط معنی دار می باشد. ارتباط این دو متغیر که با مدل تحلیل واریانس آزمون گردید (جدول ۸)؛ در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ تأیید گردید. در تأیید نتایج مزبور، طبق جدول ۹، معادل ۶۷ درصد نمونه ها گفته اند؛ میزان احساس شادی و سرزندگی شان خیلی کم تا کم می باشد. مضافاً که ۸۵ درصد همین افراد گفته اند رضایت شان از مؤلفه کلی اوقات فراغت کم است. طبق نتایج آزمون در جدول ۸ و جدول ۹ این فرضیه فرعی یعنی ارتباط میزان شادی و امکانات ورزشی نیز تأیید گردید.

جدول ۸ - آزمون رابطه احساس شادی و سرزندگی و رضایت از اوقات فراغت با روش آنالیز واریانس

سطح معنی داری	F	Mean Square	درجه آزادی	مجموع مربعات	Anova
۰/۰۰۰	۱۵	۱۱	۵	۵۵	میان گروه ها
		۰/۰۰۰	۳۲۴	۲۲۸	داخل گروه ها
			۳۲۹	۲۸۴	کل

ماخذ: مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

جدول ۹ - رابطه میزان احساس شادی و سرزندگی و میزان رضایت شهروندان با مؤلفه کلی رضایت از اوقات فراغت

		میزان احساس شادی و سرزندگی شهروندان					کل
		خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
رضایت شهروندان از مؤلفه اوقات فراغت	خیلی کم	تعداد	۰	۰	۰	۱	۱
		درصد	۰	۰	۰	۱۰۰	۱۰۰
	کم	تعداد	۰	۵	۱۱	۴۷	۵۸
		درصد	۰	۴	۹/۱	۳۸	۴۷
	متوسط	تعداد	۱	۱۳	۵۰	۸۰	۲۹
		درصد	۰	۷	۲۸	۴۶	۱۶
	زیاد	تعداد	۱	۹	۱۳	۸	۱
		درصد	۳	۲۸	۴۰	۲۵	۳
	خیلی زیاد	تعداد	۰	۰	۱	۱	۰
		درصد	۰	۰	۵۰	۵۰	۰
	کل	تعداد	۲	۲۷	۷۶	۱۳۶	۸۹
		درصد	۰	۸	۲۳	۴۱	۲۶

ماخذ: مطالعات پیمایشی نگارندگان، ۱۳۹۷.

نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها:

در این بخش پژوهش، به چند مبحث پرداخته می شود: اولاً پیوند تحقیق کنونی با مبانی نظری تحقیق، ثانیاً میزان سازگاری یافته های پژوهش جاری با تحقیقات پیشین، ثالثاً نتایج آزمون فرضیه های پژوهش کنونی تجزیه و تحلیل و مورد جمع بندی قرار می گیرد. در باب پیوند این پژوهش با مبانی نظری، باید خاطر نشان گردد؛ که این تحقیق به لحاظ محتوی و متدولوژی، مشخصاً با سه رویکرد نسبتاً نو پیوند تئوریک دارد؛ که عبارتند از: الف) رویکرد *Ballas and Dorling, et al. (2013)* مبنی بر امکان پذیری سنجش و ارزیابی مؤلفه شادی؛ و نیز عوامل مؤثر بر شادی و سرزندگی جامعه. ب) رویکرد *Layard (2010)* که به مثابه روش و حوزه نوینی؛ به رفاه و طبقه بندی آن و میزان ارضای نیازهای روانی و احساس آن می پردازد. کما اینکه میزان احساس شادی و سرزندگی یا دلمردگی و ناراضی در جامعه هدف پژوهش کنونی توسط نگارندگان، اندازه گیری شده؛ و عوامل اصلی و عمده آن تبیین گردیده است. در باب میزان سازگاری یافته های پژوهش کنونی با تحقیقات پیشین باید به سازگاری نتایج پژوهش کنونی با تحقیقی در مورد ارتباط مثبت میان رضایت شهروندان از زندگی با میزان دسترسی شان به فضای سبز *(Krekel et al, 2017)* اشاره گردد. همچنین تحقیق و *zameni, (2105)* در باره نقش طراحی شهری در ایجاد شهر شاد، نمونه موردی پارک حاشیه ای چمران شیراز، و در ادامه به تحقیق *Vaziri et al. (2015)* یعنی مؤلفه های تأثیرگذار در ایجاد شهر شاد و شاخص های تعیین کننده مفهوم شادی در طراحی پاتوق های شهری و اهمیت نقش پاتوق ها به عنوان یک

فضای جمعی در افزایش ابعاد عاطفی و شناختی ساکنین و در نتیجه افزایش شادی شان اشاره گردد. همچنین با پژوهش‌های متخصصین روان شناسی همسویی دارد. که اختلال روانی (نشانگان افسردگی، اضطراب، استرس، پس‌آسیبی و خشم) را در شهر بم، بیش از شهرهای مشابه مورد تأکید قرار داده بودند (Mohammadi et al. 2010)، جمع‌بندی یافته‌ها: نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها و تجزیه و تحلیل یافته‌ها نشان می‌دهد؛ اولاً با عنایت به آزمون فرضیه اول، میزان احساس شادی و سرزندگی بالغ بر ۶۷ درصد شهروندان بم در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ پایین‌تر از متوسط می‌باشد. همچنین. میزان رضایت شهروندان از چهار شاخص اصلی شهرشاد در بم، به گونه‌ای معنی‌دار پایین‌تر از حد متوسط است. به این اعتبار که بر مبنای مدل‌های آمار استنباطی، میزان رضایت شهروندان از شاخص دسترسی به فضاهای سبز عمومی معادل ۲/۵۶ و رضایت از شاخص میزان رضایت از وضعیت امکانات ورزش و فعالیت، معادل ۲/۵۴ و شاخص رضایت از وضعیت امکانات اوقات فراغت معادل ۲/۷۸ و شاخص میزان رضایت از زندگی فردی و محیط زندگی معادل ۲/۶۱ می‌باشد. از این رو فرضیه محدودیت و کاستی در چهار مؤلفه اصلی شهر شاد، در شهر بم با سطح معنی داری «۰/۰۰۰» تأیید گردید. این یافته، پیامی مستند حاکی از نواقص و کاستی در سیاست‌گذاری و مدیریت شهری برای ایجاد شهر شاد در بم تلقی می‌گردد. همچنین آشکار گردید؛ میان شاخص احساس شادی و سرزندگی افراد جامعه با شاخص دسترسی به فضای سبز در سطح ۰/۰۰۰ ارتباط معنی‌داری وجود دارد. همچنین میان شاخص احساس شادی و سرزندگی جامعه با شاخص میزان رضایت از امکانات ورزش، فعالیت و تحرک شهروندان، نیز در سطح ۰/۰۰۰ ارتباط معنی‌دار وجود دارد. یافته بعدی این است که شاخص میزان احساس شادی و سرزندگی جامعه با شاخص میزان دسترسی و استفاده از امکانات اوقات فراغت دارای ارتباط مستقیم است؛ و این ارتباط در سطح ۰/۰۰۰ معنی‌دار می‌باشد. در خصوص چاره جوئی برای رفع مسائل و کاستی‌ها در زمینه تأمین مؤلفه‌های مؤثر بر شهر شاد راهبردهای اجرایی و مدیریتی ذیل مد نظر قرار گیرد.

≠ تأکید بر ایجاد امکانات فضای سبز عمومی، تسهیل، ایمن سازی و فرهنگ سازی بهره‌گیری از آن

≠ تأکید بر ایجاد امکانات ورزش، بازی، فعالیت، تحرک و ترویج و فرهنگ سازی بهره‌گیری از آن

≠ تأکید بر ایجاد امکانات گذران اوقات فراغت و ترویج و فرهنگ سازی بهره‌گیری از آن

≠ تلاش و برنامه ریزی مناسب برای ارتقای احساس رضایت از زندگی فردی و محیط زندگی

≠ برنامه ریزی فرهنگی برای ایجاد فضای شادی و سرزندگی در شهر بم.

References:

1. Alizadeh Aghdam, Mohammad Bagher; Abbaszadeh, Mohammad, Habibzadeh, Companions, Ebadi Yalqoz Aghaji (2012). Investigating the Relationship between Happiness and Security (Dimensions) in Individuals (Case Study of Tabriz Azad University Students), *Journal of Welfare Planning and Social Development*, No. 18, pp. 224-248.
2. Anvari, Siamand (2009), Prevalence of Depression and its Relationship with Some Demographic Indicators in High School Students in Bam After Earthquake of 2003, *Rescue and Relief Journal*, Volume I, Number 2, pp. 7-1.
3. Arzaghi, Amir Reza-Aminpour, Ahmad and Toghiani, Shirin (2019: 179), Assessing and Evaluating the Effects of Green Space on Residential Complexes on Resilience of Residents' Lifestyle (Case Study: Regions 1 and 6 of Shiraz), *Journal of Urban Research and Planning*, 10, No. 37, pp. 171-180.
4. Ayazi, Hadi (2017). Deputy of Ministry of Health and Medical Education, Iranian Students News Agency, ISNA.
5. Ayazi, Seyyed Mohammad Hadi, Deputy Minister of Health and Medical Education (2017), News: 1, [http://behdasht.gov.ir/siteid=1 & pageid=1508 & newsview=174320](http://behdasht.gov.ir/siteid=1&pageid=1508&newsview=174320).
6. Aywazi, Alireza ; Noorbala, Ahmad Ali and Meysami, Ali Pasha (2016), Comparison of the Prevalence of Post-Traumatic Stress Disorder, 18 Months after Bam Earthquake in Bam and Kerman, *Journal of Rescue Research*, Volume 8, Number 1 and 2 , Pp. 67-55.
7. Babaei, Gholamreza; Khoeynejad, Gholamreza (2010). Investigating the Mashhad Citizens' Joy and Happiness and Providing Solutions for Its Reinforcement, *Mashhad Research (Mashhad Islamic Research Center, Vol. 3, pp. 152-177)*.
8. Ballas, D., Dorling, D., & Shaw, M. (2007). Social inequality, health, and well-being. In J. Haworth & G. Hart (Eds.), *Well-being: Individual, community, and social perspectives* (pp. 163-186). Basingstoke: Palgrave.

9. Ballas, Dimitris, (2013) what makes a 'happy city'? , *Cities*, 32, 39–50.
10. Chen, J., Davis, D. S., Wu, K., & Dai, H. (2015). Life satisfaction in urbanizing China: The effect of city size and pathways to urban residency. *Cities*, 49, 88–97
11. Davidson, R. (2000). Affective style, psychopathology and resilience: Brain, mechanisms and plasticity. *American Psychologist*, 55, 1196–1214
12. Dolan, P., Peasgood, T., & White, M. (2007). Do we really know what makes us happy? A review of the literature on the factors associated with subjective wellbeing. *Journal of Economic Psychology*. [Http://dx.doi.org/10.1016.j.joep.2007](http://dx.doi.org/10.1016/j.joep.2007).
13. Fakour, Yousef; Mahmoudi Garai, Javad-Mohammadi, Mohammad Reza Karimi, Mehdi-Mahyar, December (2006), A Study of the Effect of Psychological Interventions on the Symptoms of Drug Stress, *Medium Medium Medium Medium Medium Medium Medium*. Volume 64, Number 9, pp. 64 – 55.
14. Frey, B.S., 2011. Psychology. Happy people live longer. *Science* 331, 542–543.
15. Gallup,. Gallup Com. <http://www.gallup.com/home.aspx?ref=logo>,
16. Ghanei, Mahboubeh; Esmailpour, Najma & Sarai, Mohammad Hossein (2016), Measurement of Quality of Life in Urban Neighborhoods to Improve Quality of Life (Case Study of Qaleh Shahr Bafgh District), *Journal of Urban Research and Planning*, Vol. 8, No. 28, pp. 44-21.
17. Ghasemi, Akram & Nouri, Zahra (2016), Evaluation of Quality of Life in New Cities Using Mental Quality Measurement; Case Study: Hashtgerd New Town, *Journal of Urban Research and Planning*, Seventh Year, No. 25, pp. 172- 159.
18. Guaranteed, Adventurous (2015). The Role of Urban Design in Creating a Happy City Case Study of Chamran Surrounding Park of Shiraz, *National Conference on Urban Architecture, Sustainable Urban Tourism*, pp. 1-23.
19. Hafeznia, Mohammad Reza (2014). *Introduction to Research in Humanities*, 20th Edition, Khome Publications, Tehran.
20. [Http://www.un.org/en/development/desa/population/index.shtml](http://www.un.org/en/development/desa/population/index.shtml)
21. [Https://esa.un.org/unpd/wup/Publications/Files/WUP2018-KeyFacts.pdf](https://esa.un.org/unpd/wup/Publications/Files/WUP2018-KeyFacts.pdf)
22. Iran Census Center, 2016 Census of Population and Housing.
23. Khalili, Mohsen; Hosseini, Seyed Morteza and Mousavi Zadeh, Seyed Mohsen (2012). Deepening the Happy City, Empowering Citizens with a Vibrant and Stylized Ancient Citizen Pattern, *Fourth Conference on Urban Planning and Management*, 1-15.
24. Khoshfar, Gholamreza; Janali Zadeh, Heidar; Akbarzadeh, Fatemeh and Dehghani, Hamid (2011). The Impact of Social Capital on the Youth of Babolsar, *Social Welfare*, Vol. 13, No. 51, pp 284-314.
25. Krekel, Christian, Kolbe Jens, Wüstemann, Henry (2016) the greener, the happier? The effect of urban land use on residential well-being, *Ecological Economics*, 121, 117–127, <http://dx.doi.org/10.1016/j.ecolecon.2015.11.005>.
26. Layard, R. (2005), *Happiness: Lessons from a New Science*, Allen Lane, London
27. Layard, R. (2010). Measuring subjective well-being. *Science*, 327, 534–535.
28. Liu, B., Floud, S., Pirie, K., Green, J., Peto, R., Beral, V., 2016. Does happiness itself directly affect mortality? The prospective UK million women study. *Lancet* 387, 874–881
29. Mahmoodghraei, Javad ; Mohammadi, Mohammad Reza ; Fakour, Yousef ; Momtazbakhsh, Maryam (2005), The effect of psychosocial supportive interventions on symptoms of traumatic stress disorder in adolescents affected by Bam earthquake, *Volume 15, No. 3*.Pp. 236 – 229.
30. Mehr News Agency, Sunday, December 6. [Https://www.mehrnews.com/news.3858919-](https://www.mehrnews.com/news.3858919-)
31. Ministry of Roads and Urban Planning, *Bam Comprehensive plan*, 2017 .
32. Moghabi, Farzaneh and Humility, Manouchehr (2014). Urban vitality, perspectives and features, *Second National Conference on Architecture, Restoration, Urban Development and Sustainable Environment*, Shahid Mofteh University, Hamadan.

33. Mohammadi, Leila : Mohammad Khani Parvaneh-Dolatshahi, Behrouz : Golzari, Mahmood (2010), *Symptoms of Elderly Herpes from Home and Her Self with Other Disorders in Adolescents Injured 11, 16 years Twenty Years*, No. 3, 194 - 189
34. Mohammadi, Leila: Mohammadkhani, Parvaneh : Dolatshahi, Behrouz : Golzarari, Mahmood (2010), *Post Traumatic Stress Disorder Syndrome and its Comorbidity with Other Disorders in Seismic Adolescents in Bam City, Iran*, *Journal of Psychiatry and Psychology*, 16, No. 3, pp. 194-187.
35. Moradian, M. Kalsoum, Rakhshandehroo, Mehdi and Abdollahzadeh, Alireza (2019), *Evaluation of the Role of Urban Parks in Social Sustainability Case Study (Azadi Park-Shiraz City)*, *Journal of Urban Research and Planning*, Volume 10, Issue 37, pp128- 113
36. Mulligan, G., & Carruthers, J. I. (2011). *Amenities, QoL and regional development*. In RW. Marans & RJ. Stimson (Eds.), *Investigating quality of urban life* (pp. 107–134). Dodrecht: Springer.
37. Murakami, Michio & Masaharu, Tsubokura & Ono, Kyoko & Maeda, Masaharu. (2017). *New "loss of happy life expectancy" indicator and its use in risk comparison after Fukushima disaster*, *Science of the Environment* , Volume 615. doi.org/10.1016/j.scitotenv.2017.09.132.
38. Oe, M., Fujii, S., Maeda, M., Nagai, M., Harigane, M., Miura, I., et al., 2016. *Three-year trend survey of psychological distress, posttraumatic stress, and problem drinking among residents in the evacuation zone after the Fukushima Daiichi nuclear power plant accident [the Fukushima health management survey]*. *Psychiatry Clin. Neurosci.* 70, 245–252
39. Okulicz-Kozaryn, Adam(2017), *Unhappy metropolis (when American city is too big)*, *Cities* 61, 144–155.
40. Radgoodarzi, Reza, Rahimi Moochar, Afarin, Sahimi Izdian, Elaheh, Mohammadi, Mohammad Reza, Vazirian, Mohsen (2004), *How the Health-Therapeutic System Exposes Opioid Deprivation Symptoms in the First Two Weeks After the Bam Earthquake*, *Journal Health and Institute of Public Health Research*, Volume 3, Number 3 (11): pp37- 48
41. Rezaei, Fatemeh; Zolghyas, Moheb and Rezaei Maryam (2016). *Pedestrians, Factors for Creating a Happy City*, *Third International Conference on Recent Innovations in Civil Engineering, Architecture and Urban Planning*, pp. 9–9.
42. Safouri, Vida and Falahati, Ali (2011). *Investigating the Importance and Necessity of Happiness from the Perspective of the Qur'an, Dreams and Religious Teachings*, *Culture in Islamic University*, Vol. 15, No. 2, pp. 85-110.
43. Shadifar, Ghazaleh and Fallahi, Alireza (1986), *Documenting the Reconstruction of Ferdowsi after the earthquake of 1347*, *Journal of Fine Arts, Architecture and Urban Planning Volume 1, Number 2*, pp. 82-71.
44. Shamsuddin, Ali and Nasi, Sasan (1989), *The Role and Position of Urban Furniture Layout in the Vitality and Liveliness of Urban Spaces (Case Study: 11 Districts of Shiraz Municipality)*, *Journal of Urban Research and Planning*, Vol. 10, No. 37, pp. 96-83
45. Suzuki, Y., Yabe, H., Yasumura, S., Ohira, T., Niwa, S., Ohtsuru, A., et al., 2015. *Psychological distress and the perception of radiation risks: the Fukushima health management survey*. *Bull. World Health Organ.* 93, 598–605.
46. Taghavai, Aliakbar-Rafieian, Mojtaba & Rezwani, Ali (2010), *Analysis of the Relationship between Land Use Components with Crime Reduction and City Insecurity (Case Study: District 17 of Tehran City)*, *Human Geography Research*, no. 77, pp. 19-38.
47. UN (2014), *World Urbanization Prospect*, Department of Economic and Social Affairs.
48. Vaziri, Vahid; Hajlou, Nader, Rezaei Sharifeh, Ali Keramati, Sadaf (2015). *Investigating the Determinants of the Concept of Happiness in the Design of Urban Hangouts (Study Area: Ardebil City Area)*, *Iranian Journal of Architecture and Urban Planning*, No. 10, pp. 19-
49. Zare, Alireza : Lotfi, Cyrus (2017), *Color in the City with Diversity and Vividness in Urban Space*, *Journal of Urban Research and Planning*, Volume 8, Number 28, pp. 110-99.

Research Paper

***Analytical assessment of the components of the happy city
In cities with enormous disaster: Case study Bam city***

Amirhamzeh Shahbazi¹: Associated Professor in Department of Geography and Urban Planning, University of Sistan and Baluchistan, Zahedan, Iran

Zeinab Sargazi: Master in Geography and Urban Planning, University of Sistan and Baluchistan, Zahedan, Iran

Hadi Ghanizade Ghsemabadi: Master in Geography and Urban Planning, University of Sistan and Baluchistan, Zahedan, Iran

Received:2018/7/10

PP:63- 64

Accepted:2019/4/3

Abstract

Bam city as a city with background of major disaster has symptoms of depression, anxiety, post injury and anger as a Consequences of the 2003 earthquake. The problems of the lack of happiness or vitality of the citizens are exacerbated and it threatens mental health, psychological energy and individual motivation. The aim of research, is to analyze the level of happiness feeling, and explaining the root causes. This research is descriptive-analytic and Sample size is 330 units. Hypotheses are: lack of happiness, limitation in components of the happy city and, their significant relationship. Analysis Models, T Test, Anova, .chi2 the findings shows that 67% of the individuals believes that their level of happiness and vitality is very low to low. In addition, 85% of these people are dissatisfied because, their satisfactions, are: for green space, 2.6; leisure time; 2.8; sports facilities 2.5 and living environment, 2.6. Thus, they are lower than average (3). Therefore, All hypotheses were confirmed at the significant level (0/00). The findings shows that 67% of the individuals believe that their level of happiness and vitality is low to very low. In addition, 85% of these people are dissatisfied of the component of happy city. Citizens' satisfaction from these components, are: for green space indicators, 2.6; leisure time; 2.8; sports facilities 2.5 and living environment, 2.6, therefore, are lower than average (3).

Key words: "Happy City", "big disaster", "Bam", "vitality and happiness", "earthquake"

Extended Abstract:

Introduction:

Implementation of research is inevitable, Bam is a city with a history of major disasters, with depressive symptoms, anxiety, trauma and anger due to the aftermath of the 2003 earthquake (about 27,000 dead and 30,000 injured). The consequences of this great ordeal exacerbate the problems of citizens' lack of happiness and vitality and endanger their mental health, mental energy and personal motivation. More than 23 percent of the country, however, has symptoms of mental disorder, with 12 percent of men and 16 percent of women in the country suffering from depression. Happiness as one of the most important mental health factors is one of the most fundamental concepts in positive psychology. And it is a necessity that gives meaning to life and eliminates negative emotions such as frustration and despair.

This research addresses three main questions: A) what is the level of happiness, or sadness, of the citizens of Bam (15 years after the earthquake?), B) How do citizens judge the status of the main

¹. Corresponding Author:email: amir_sh@gep.usb.ac.ir, Tel: +989151414415

components of the happy city in Bam? C) Is there a significant relationship between the status of the components of a happy city and the level of happiness and vitality of citizens? The purpose of the study is to analyze the level of happiness and vitality or the feeling of sadness and frustration of citizens, also explain the roots and its underlying factors (green space, leisure and sports facilities, etc.) Which is in the area of urban planning. And the significance level test is their relationship.

Materials and Methods: This study is a descriptive-analytic one in terms of purpose, applied research and also a survey data collection method. The target population of the study is: citizens of 15 years and more in Bam city and sample size is: 350 units. The data gathering tool is a researcher-made questionnaire that specifically consists of four sections, including: (a) general characteristics; (b) access to all types of public green spaces; C) the level of satisfaction with individual life as well as the environment. Based on the four components of the happy city, the appropriate ten items were set with 5-point Likert spectrum responses. **Statistical Methods:** The sampling method was simple random sampling; the validity of the research instrument was estimated using experts' opinions and pilot questionnaire and reliability was calculated and confirmed based on Cronbach's alpha (75-92%). **Analysis Models:** To test hypotheses, with considering the scale of variables, From single-group T test, independent t-test, ANOVA, χ^2 test, crosstabs analysis and Levin test (to determine variance in independent t-test) Used. **Research Area** is Bam City. That has 150000 population. It is a historical city located 200 kilometers from Kerman (Iran Statistical Center, 2016). It has more than 30 customary-historical urban neighborhoods, 6 districts and two urban areas (Bam Master Plan, 2016). The reason for the choice of the city of Bam is the aftermath of the great earthquake of year 6, which left thousands dead and injured. It has physical and spatial consequences as well as profound and lasting psychological consequences, some of which are rooted in the lack of a happy element the city.

Results and discussion:

Inferential Research Findings from result shows: **Hypothesis 1:** Citizens of Bam face a significant shortage of happiness and vitality. According to the results of the hypothesis test, with single sample T-test model, the average citizen's sense of happiness is 2 and is lower than the defined mean (3). And it is significant at the level of 0.000. Therefore, the first hypothesis was confirmed. **Hypothesis 2:** The city of Bam faces with significant shortage of the four components of the happy city. To test this hypothesis, citizens' satisfaction with the status of the components of the happy city was assessed with 4 indices. Thus, citizens' satisfaction with access to public green spaces equals 2.96, Citizens' satisfaction with sports facilities, mobility and activity equals 2.5, Citizens' satisfaction with the component of leisure facilities 2.78, Bam citizens' satisfaction with the overall component of satisfaction with their individual situation and living environment is equal (2.61).

Conclusion:

This section deals with several topics: First, linking the current research to theoretical foundation, second, the degree of consistency of current research findings with previous researches, and third, analyzing and summarizing the results of current research hypotheses, And finally the necessary suggestions are provided. In terms of linking this research with theoretical foundations, it should be noted that this research is content and methodological, in particular with three relatively new theoretical approaches, namely: (A) Balas and Darling's (2013) approach to assessing and evaluating the happiness component; and factors affecting the happiness and vitality of the community. (B) Learard's (2010) approach, which as a new method and field, deals with welfare and its classification and the extent to which its psychological needs and sensations are satisfied. 2010), See also Implicit Research (2015) on the Role of Urban Design in Creating a Happy City, Case Study of Chamran Margin Park, and further to vaziri et al (2015), Factors Influencing the Creation of happy city, and Indicators of the Concept of Happiness Emphasize the role of hangouts in the design of urban hangouts as a collective space in enhancing the emotional and cognitive dimensions of residents and thereby enhancing their happiness. Offers: 1 - Emphasize on the creation, facilitation, safety and cultural development of the public green space. 2 - Emphasis on creating opportunities for sports, games, activities, mobility and promotion and cultivating its use 3 - Emphasis on creating leisure facilities and promoting and cultivating its use.